

HR 2556/15.04.2020

Nr. 242 / AI / 13.04.2020

DOMNUL DEPUTAT STAMATIAN VASILE-FLORIN

STIMATE DOMNULE DEPUTAT,

Vă mulțumesc pentru interesul dumneavoastră față de activitatea Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Referitor la întrebarea dumneavoastră având ca obiect "*Măsuri concrete pentru încurajarea tinerilor de a deveni părinți și implicit pentru creșterea natalității*", vă comunicăm următoarele:

Politica familială diferă de la o țară la alta atât în ceea ce privește dimensiunea ei, cât și în ceea ce privește obiectivele urmărite. Totuși, pot fi identificate anumite obiective comune care ar trebui să se regăsească în majoritatea politicilor familiale dezvoltate de majoritatea țărilor, și anume:

- susținerea financiară a familiilor cu copii: prestații familiale și alte facilități fiscale precum și suplimente la veniturile din muncă sau un venit minim garantat familiilor cu copii, în vederea reducerii sărăciei în familiile cu copii;

- favorizarea concilierii vieții de familie cu viața profesională: facilități pentru femeile care sunt active în câmpul muncii precum concediile de maternitate, concediile de creștere a copilului, serviciile publice de supraveghere a copilului pe timpul zilei și indemnizații pentru concedii parentale, stimulente pentru revenirea în activitate după nașterea copilului, măsuri pentru implicarea tatălui în activitățile legate de îngrijirea copilului, ș.a. Dificultățile cu care se confruntă femeile, mai ales mamele, în păstrarea locului de muncă după revenirea din concediul de creștere a copilului, stereotipurile prin

CCP
Ch 16.04.2020

Nr. 242 / AI / 13.04.2020

Nr. 2556 / M.R.P.
Data 15.04.2020

STIMATE DOMNULE SECRETAR DE STAT,

Vă transmitem, alăturat, răspunsul la întrebarea domnului deputat Stamatian Vasile-Florin, înregistrată la Camera Deputaților cu nr.9875A și transmisă către instituția noastră prin adresa dumneavoastră nr. 1331/DRP/2020, pentru a fi pus la dispoziția domnului deputat, potrivit atribuțiilor ce vă revin.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR DE STAT

ION ALIN DAN IGNAȚI

DOMNULUI NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Str. D. Dobrescu, nr.2-4, Sector 1, București
Tel: +4 0 314 62 00
E-mail: drp@mmuncii.gov.ro
www.mmuncii.gov.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit.

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

care se perpetuează ideea că doar femeile sunt responsabile de îngrijirea copilului, sunt aspecte care agravează inegalitatea între femei și bărbați. Așadar, măsurile de reconciliere a vieții de familie cu cea profesională reprezintă un aspect important care trebuie avut în vedere în elaborarea politicilor de stimulare a natalității.

Pentru a stimula o familie să aibă mai mulți copii, măsurile financiare acordate sub forma prestațiilor familiale trebuie să fie completate de alte măsuri care să asigure familiei un nivel de trai adecvat creșterii, îngrijirii și educării copiilor. Aceste măsuri pot fi dezvoltate în domenii majore reprezentate de sănătate (pachet de servicii gratuite de asistență medicală pe perioada sarcinii, programe de susținere a familiilor cu probleme medicale), politici fiscale (diminuarea taxelor și impozitelor percepute familiilor care au mai mulți copii, încurajarea activității economice la nivelul micilor întreprinzători, asociații de familie, prin accesul la credite și fiscalitate redusă în primii 2-3 ani de activitate), educație (grădinițe cu program prelungit, servicii tip after-school), ocupare (stimularea mobilității forței de muncă prin asigurarea de facilități de locuire în zonele cu potențial de dezvoltare economică, introducerea și stimularea formelor alternative de angajare în rândul tinerilor, precum munca la distanță și ocuparea parțială, program de lucru redus sau program de lucru flexibil pentru părinții cu copii), politici de locuire (accesul familiilor tinere la o locuință prin programe speciale de creditare, facilitarea accesului la o locuință pentru familiile cu copii care au venituri reduse), alte servicii sociale pentru îngrijirea copiilor (tip creșe, servicii de bone, servicii de îngrijire pe timpul zilei a copilului).

În România, familiile cu copii reprezintă o componentă importantă a societății, atât ca pondere, dar mai ales ca valoare socială.

În prezent, principalele măsuri de stimulare a natalității precum și de reconciliere a vieții de familie cu viața profesională implementate în România sunt reprezentate de:

1. Programul de acordare a alocației de stat pentru copii, derulat în baza Legii nr.61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare, program care se adresează tuturor copiilor până la împlinirea vârstei de 18 ani, precum și tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani și urmează fără întrerupere cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate potrivit legii, până la terminarea acestora. Pentru copiii cu

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

dizabilități care sunt încadrați în grad de handicap, cuantumul alocației este majorat cu 100%.

Așa cum a fost recent modificată Legea nr.61/1993, prin aprobarea de către Parlament a Legii nr.214/2019, cuantumul alocației de stat pentru copii s-a majorat, începând cu data de 1 ianuarie 2020, cu 100% din rata medie anuală a inflației, astfel că începând cu drepturile lunii ianuarie 2020, alocația de stat se acordă în cuantum majorat cu aproximativ 3,8%, reprezentând rata medie prognozată a inflației. Această nouă majorare intrată în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2020 se aplică pentru sumele plătite în luna februarie 2020, astfel:

- 156 lei pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 și 18 ani, precum și pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora;

- 311 lei pentru copiii cu vârsta de până la 2 ani sau de până la 18 ani, în cazul copilului cu dizabilitate.

Ulterior, la data de 14 ianuarie 2020, a fost promulgată Legea nr.14/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.9/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, precum și pentru modificarea art. 58 alin. (1) din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, prin care s-au aprobat unele reglementări referitoare la dublarea cuantumului alocației de stat pentru toți copiii. În vederea asigurării acestui drept constituțional ca formă de ocrotire a statului acordată tuturor copiilor, fără discriminare, precum și pentru a asigura sustenabilitatea financiară a plății sumelor în cuantumul majorat al alocației de stat pentru copii conform Legii nr.14/2020, s-a considerat necesară amânarea până în august 2020, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.2/2020, pentru identificarea surselor de finanțare.

2. Programul de acordare a alocației pentru susținerea familiei conform prevederilor Legii nr.277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Această alocație se acordă în funcție de veniturile și bunurile familiei, dar și în funcție de numărul copiilor din familie. Stabilirea dreptului la alocația pentru susținerea familiei se realizează ținând-se seama de toate veniturile familiei, precum și de bunurile acesteia. Alocația pentru susținerea familiei stimulează creșterea gradului de educație a copiilor

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

prin condiționarea acordării alocației de frecventarea cursurilor de învățământ de către copiii de vârstă școlară din familiile beneficiare; cuantumul alocației poate fi diminuat în raport de absențele școlare (pe baza situațiilor transmise de inspectoratele școlare teritoriale).

3. Programul de acordare a alocației lunare de plasament. Potrivit prevederilor Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare copil față de care s-a stabilit măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat autorizat sau s-a instituit tutela, în condițiile legii, se acordă o alocație lunară de plasament. Astfel, pentru fiecare copil aflat în această situație, cuantumul alocației lunare de plasament este de 600 lei. Pentru copilul cu dizabilitate se acordă o alocație de plasament majorată cu 50%, respectiv 900 lei.

4. Programul de acordare a concediului și indemnizației pentru creșterea copilului. Se acordă potrivit prevederilor O.u.G nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare. Prin programul de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului, conform datelor statistice furnizate la nivelul lunii septembrie 2019 prin sistemul informatic SAFIR gestionat de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială sunt sprijinite un număr de 898 mame minore la nivelul întregii țări, care îndeplinesc condiția esențială de eligibilitate, respectiv aceea de a frecventa cursurile de zi ale învățământului preuniversitar, organizat potrivit legii.

5. Stimulentul lunar de inserție (O.u.G nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului): Acest stimulent reprezintă o măsură de stimulare a părinților de reîntoarcere în activitate înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap. Persoanele care sunt îndreptățite să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului și care desfășoară activități profesionale și obțin venituri supuse impozitului, au dreptul la un stimulent lunar de inserție. Stimulentul lunar de inserție se acordă până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, în cuantum de 650 lei, dacă părintele decide să își reia activitatea profesională cu 60 zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani.

6. Concediul și indemnizația de acomodare se acordă în conformitate cu art.50 din Legea nr.273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
Nesecret

ulterioare. Adoptatorul sau, opțional, oricare dintre soții familiei adoptatoare, care realizează venituri supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, din activități salariale și asimilate acestora sau, după caz, activități independente sau activități agricole, poate beneficia de un concediu de acomodare cu durata de maximum un an, care include și perioada încredințării copilului în vederea adopției, precum și de o indemnizație lunară. Cuantumul indemnizației lunare este de 1.700 lei. Fondurile necesare plății indemnizației de acomodare, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

7. Programul de acordare a ajutorului social. Se acordă în baza Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, tuturor familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse sau fără venituri, care se află în dificultate, pentru a le ajuta să depășească această situație. Ajutorul social este calculat ca diferență între venitul net lunar al familiei sau persoanei singure și nivelul lunar al venitului minim garantat prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutorul social se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute. Ajutorul social se condiționează de căutarea activă a unui loc de muncă iar beneficiarul este obligat să presteze munca în folosul comunității în număr de ore echivalente cu cuantumul ajutorului social, raportat la salariul minim pe economie.

8. Programul de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței: aceste ajutoare se acordă în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, cu modificările și completările ulterioare, pentru a suplini o parte din cheltuielile legate de încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece. Aceste măsuri de protecție socială se acordă persoanelor singure sau familiilor ale căror venituri medii nete lunare pe membru de familie sunt situate sub un anumit prag prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutoarele pentru încălzire se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute.

9. Un alt program care se adresează copiilor din familiile defavorizate a fost instituit prin Legea nr.248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate. Prin această lege a fost instituit un stimulentele educațional sub forma tichetelor sociale în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar a copiilor din familii defavorizate și al creșterii accesului la educație a acestora.

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

Finanțarea acordării stimulentei educaționale se face din bugetul de stat prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, alocate pentru bugetele locale cu această destinație. Aceste stimulentele educaționale se acordă copiilor din familii defavorizate în condițiile în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele criterii:

- copilul este înscris într-o unitate de învățământ preșcolar, conform Legii educației naționale nr. 1/2011;

- venitul lunar pe membru de familie este de până la de două ori nivelul venitului minim garantat pentru o persoană singură, prevăzut de Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, respectiv 284 lei.

Valoarea nominală lunară minimă a stimulentei educaționale este de 50 lei, pentru fiecare copil înscris la grădiniță, beneficiar al stimulentei educaționale.

10. Indemnizațiile acordate persoanelor active în câmpul muncii care au copii cu dizabilități:

- concediu și indemnizație pentru creșterea copilului cu dizabilitate, acordat părinților care au în îngrijire un copil cu dizabilitate cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani, în cuantum de 1.250 lei;

- indemnizații și ajutoare pentru creșterea copilului cu dizabilitate (articolele 31 și 32 din OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, cu modificările și completările ulterioare). Acordate persoanelor care au în îngrijire copii cu dizabilitate cu vârsta de până la 7 ani, sau persoanelor cu dizabilitate care devin părinți și au copii în îngrijire.

- indemnizație acordată persoanelor care au în îngrijire un copil cu dizabilitate și care sunt active în câmpul muncii sau doresc să revină în activitate, având încheiat un contract de muncă cu timp parțial. Acestea beneficiază de o indemnizație egală cu 50% din cuantumul minim al indemnizației, suma care poate fi cumulată cu salariul persoanei.

11. Concediul paternal: Legea nr.210/1999 privind concediul paternal. Acest concediu se acordă în scopul de a asigura participarea efectivă a tatălui la îngrijirea noului născut. Indemnizația pentru concediul paternal se plătește din fondul de salarii al unității și este egală cu salariul corespunzător perioadei respective. Tatăl copilului nou-născut are dreptul la concediu paternal doar dacă este asigurat în cadrul sistemului asigurărilor sociale de stat.

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

12. Măsurile de protecție a locului de muncă pentru persoanele care decid să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului: Conform prevederilor Codului Muncii (Legea nr.53/2003) angajatul are dreptul de a solicita suspendarea contractului individual de muncă pentru a putea beneficia de concediul de maternitate și de creștere a copilului. Conform prevederilor OUG nr.111/2010 concediul pentru creșterea a copilului se aprobă de angajator la solicitarea persoanei îndreptățite iar angajatorul are obligația de a aproba perioada concediului de comun acord cu angajatul. Legislația privind acordarea concediului pentru creșterea copilului prevede și alte măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care sunt îndreptățite la acest concediu. Aceste măsuri au în vedere următoarele:

- este interzis angajatorului să dispună încetarea raportului de muncă sau de serviciu în cazul salariatului care se află în concediul de maternitate (126 de zile de concediu de sarcină și lăuzie)

- este interzis angajatorilor să dispună încetarea raportului de muncă sau de serviciu în cazul salariatului care se află în concediul pentru creșterea copilului sau în plata stimulentului de inserție. Această interdicție se extinde cu 6 luni, după revenirea persoanei în activitate.

- la finalizarea concediului, lucrătorul are dreptul de a se întoarce la ultimul loc de muncă sau la un loc de muncă echivalent, având condiții de muncă echivalente, și de asemenea, de a beneficia de orice îmbunătățire a condițiilor de muncă la care ar fi avut dreptul pe perioada absenței.

- pe perioada în care persoana beneficiază de indemnizația pentru creșterea copilului, are calitatea de asigurat în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate;

- perioada în care o persoană are dreptul la concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copilului constituie perioadă asimilată stagiului de cotizare în vederea stabilirii indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate, a dreptului la pensie în sistemul public de pensii și a asigurărilor de șomaj și de stimulare a ocupării forței de muncă.

- perioada concediului pentru creșterea copilului constituie vechime în muncă și în serviciu, precum și în specialitate și se are în vedere la stabilirea drepturilor ce se acordă în raport cu acestea.

13. Persoanele fără venituri sau cu venituri reduse beneficiază și de masă acordată de cantine sociale, care reprezintă unități publice de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, înființate, organizate și administrate de autoritățile administrației publice locale, precum și de furnizori de servicii sociale privați. Cantinele sociale acordă masă caldă și rece, gratuit sau contra cost, în condițiile prevăzute de lege.

14. Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD), din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD) se asigură acordarea de trusouri pentru nou-născuți pentru cele mai dezavantajate cupluri mamă-nou-născut. Programul este administrat de Ministerul Fondurilor Europene, iar cuplurile mamă-nou născut cu risc de sărăcie și excluziune socială sunt identificate de către asistentul social de la spitalul unde s-a înregistrat nașterea, respectiv de către profesioniștii din serviciile sociale din comunitate, conform Hotărârii Guvernului nr.1103/2014 pentru aprobarea metodologiei privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii aflați în situație de risc de părăsire sau părăsiți în unități sanitare, cu modificările și completările ulterioare. Numărul potențial al beneficiarilor estimat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale și de către Ministerul Sănătății este de aproximativ 30.000 pe an.

15. De asemenea, facem precizarea că, la nivelul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în anul 2019, a fost elaborat și depus spre finanțare, în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, proiectul „Politici sociale performante - strategie pentru implementarea performantă a politicilor familiale”.

Scopul proiectului este de a realiza o strategie națională pentru implementarea performantă a politicilor familiale din Romania care să evidențieze toate oportunitățile pentru creșterea calității vieții familiei și, de asemenea, de a dezvolta un cadru strategic și unitar de colectare, transmitere și interpretare a indicatorilor de performanță privind implementarea politicilor familiale.

Beneficiile de asistență socială avute în vedere sunt: alocația de stat pentru copii, concediul și indemnizația de creștere a copilului, indemnizația de acomodare, alocația de plasament, alocația pentru susținerea familiei. În momentul actual fișa depusă către POCA se află în etapa de evaluare tehnică și financiară.

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
Nesecret

Tot în cadrul POCA 2014-2020, Secretariatul General al Guvernului a depus un proiect intitulat "Diagnoza și optimizarea politicilor demografice în România", în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și ARES.

Scopul proiectului este elaborarea unei politici publice demografice care să faciliteze dezvoltarea potențialului economic și social al țării și care, de asemenea, să eficientizeze actul administrativ la nivel central.

Activitățile care se vor realiza în cadrul acestui proiect sunt: analize/cercetări ale legislației actuale cu referință în domeniul demografiei (precum și a altor elemente conexe cum ar fi domeniul ocupării, educației, migrației, serviciilor sociale și beneficiilor de asistență socială etc.), realizarea unor sondaje sociologice și implicit interpretarea datelor culese atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ, identificarea unor elemente de bună practică la nivel național/european, elaborarea unui cadru legislativ specific acestei problematice.

Față de măsurile implementate la nivel național, ținem să facem precizarea că în Codul Administrativ, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019, se reglementează ca atribuție a consiliului local, aprobarea strategiilor privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, strategii ce pot fi aplicabile doar prin prisma unor măsuri ce pot fi concretizate prin impulsivitatea familiilor tinere în vederea stimulării natalității sau a altor măsuri de sprijin, ținând cont întotdeauna de particularitățile specifice regiunii.

De asemenea, Legea nr.292/2010 privind sistemul național de asistență socială, cu modificările și completările ulterioare, oferă posibilitatea autorităților administrației publice locale de a stabili în bani sau în natură măsuri complementare celor stabilite de autoritatea administrației publice centrale, cu susținerea acestora din bugetele locale.

În acest context, autoritățile administrației publice locale pot aproba, prin hotărâri ale consiliilor locale, măsuri financiare ce pot fi susținute din bugetul local și care să reprezinte măsuri de stimulare financiară destinate asigurării unui standard minim de viață, susținerii familiei și copilului, în susținerea persoanelor și familiilor vulnerabile din comunitate. Aceste măsuri se vor baza pe completarea măsurilor de protecție socială cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural,

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

Nesecret

cu accent pe toate nevoile beneficiarului și acordate integrat, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății.

Cu deosebită considerație, permiteți-mi să rămânem în contact pentru informarea dumneavoastră asupra activităților și inițiativelor noastre.

SECRETAR DE STAT
ION ALIN DAN IGNAȚ

Str. Dem I Dobrescu, nr.2-4, Sector 1, București

Tel.: +4 021 314 6200

office@mmuncii.gov.ro; www.mmuncii.gov.ro

www.mmuncii.gov.ro

10/10

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului.

